

Informasjon
Aftenposten
Debattredaksjonen

Debattredaktør

Erik Tornes
 Adresse: Aftenposten, Debatt,
 Boks 1178, 0107 Oslo

Debatt

E-post: debatt@aftenposten.no
 Hovedinnlegg: 3000 tegn inkl.
 mellomrom. Legg ved portrettfoto.
 Kortinnlegg: 400-1500 tegn.

Kronikker / debattinnlegg på nett

aftenposten.no/meninger
 Aftenposten returnerer ikke artikler
 som blir sendt på papir.

Kronikk

E-post: kronikk@aftenposten.no
 Kronikk: Maks. 6000 tegn
 inkl. mellomrom.
 Legg ved portrettfoto.

kvaliteten på norske rettsmedisinske rapporter. I 2020 besluttet endelig direktoratet å opprette en spesialitet.

Men rett før påske i år fikk arbeidsgruppen uten forvarsel beskjed av Helse- og omsorgsdepartementet om ikke å videreføre dette arbeidet - tilsynelatende på ubestemt tid og uten begrunnelse. Flere ganger har fagmiljøet etterlyst en redegjørelse fra departementet, men i den andre enden er det tyst.

Ofres på helsebudsjettets alter. Jeg gjetter at dette handler om penger. Et skrikende behov for å løfte norsk rettsmedisin ofres nå på helsebudsjettets alter.

I Norge betaler hvert enkelt politidistrikt for de obduksjonene det begjærer. Jo lengre transportvei til obduksjonsstedet, jo dyrere blir det. Dette har medført at i fylker som Agder og Innlandet har obduksjonsfrekvensen vært betydelig lavere enn i for eksempel Oslo.

Det er velkjent at en lav obduksjonsfrekvens medfører at drap kan forbli uoppdaget. Etter politireformen har vi fått en ønsket økning i det totale antallet avdøde som sendes til obduksjon ved Oslo universitets-

sykehus. Men bemanningen og lokalene våre holder ikke tritt.

På tross av maksimal arbeidsinnsats fylles kjølerom og ekstra kjølecontainere opp, mens svartidene for våre rapporter stadig øker. For å hindre kollaps har ledelsen nylig måttet be Riksadvokaten om bistand til å redusere obduksjonsfrekvensen. Det er tragisk at vi er kommet hit.

Rettsmedisinsk u-land. Samfunnet har rett til å regne med at befolkningens rettsikkerhet er ivarettatt. Nå må Helse- og omsorgsdepartementet, eller kanskje helst Justis- og beredskapsdepartementet, ta ansvar.

Først og fremst for å få på plass en norsk spesialitet i rettspatologi og klinisk rettsmedisin. Dernest for å samle og styrke fagmiljøet og sikre et minimum av beredskap, tilgjengelighet og kvalitet på rettsmedisinske tjenester til befolkningen, uavhengig av hvor i landet man bor.

Vi kan ikke lenger stilltiende akseptere at Norge er et u-land i rettsmedisinsk sammenheng. Må det nye rettskandaler eller masseskytinger til for at fagmiljøet skal bli hørt?

Meninger
Politikk

Debatt

Helle Stensbak
 Samfunnsøkonom og forfatter

Tillit nok for en statsråd

Fordi hun ikke har nødvendig tillit etter å ha foreslått venner til betalte posisjoner, har Anette Trettebergstuen (Ap) gått av som kulturminister.

I den samme regjeringen sitter to Senterparti-statsråder som var med på hytteturen der en grovt trakasserende melding gikk ut fra en mannegjeng til en partileder (kvinne) som de rett forut hadde beseiret i en maktkamp.

Da gjengen skulle svare på hvem som sendte meldingen («Vi har lyst på fi**a di»), ga alle samme svar:

- Jeg har ikke gjort det
- Jeg vet ikke hvem som har gjort det

De unnlot å si hva de hadde gjort.

Ikke troverdig svar. Det er sannsynlig at de hadde koordinert svaret de oppga. Men noen av dem hadde gjort det, så svaret var ikke troverdig. Og den eller de som lyver her, beskyttes fortsatt.

Meldingen var et aggressivt angrep. Håndteringen etterpå var svak og feig, selv om problemet meldingen skapte, er lett å løse. Ja, det er pinlig, men også enkelt. For eksempel kan Ola Borten Moe, minister for forskning og høyere utdanning, si: «Hei, gutta, vi må rydde opp, for sånt skal vi ikke akseptere, langt mindre tillate. Hva må til for å gjenopprette tilstrekkelig tillit?»

Hvis gutta klarer å løse dette bra, kan de vurderes for mer krevende oppgaver.

Statsråder må løse langt vanskeligere saker enn dette. Derfor var det rart at Senterparti-leder

Trygve Slagsvold Vedum og Arbeiderparti-leder Jonas Gahr Støre tok dem inn i regjering.

Nå må vi gni oss i øynene hver gang forsvarsminister Bjørn Arild Gram (Sp) sier vi ikke kan akseptere seksuell trakassering i Forsvaret, når nye tilfeller blir kjent. Hvordan kan Gram rydde opp i seksuell trakassering i Forsvaret når han ikke klarer det i egen gjeng?

Verre enn urent trav. Noen freder disse mennene med å si at vi ikke har kollektiv straff. Argumentet er forfeilet. Å fremføre en uholdbar, likeartet forklaring er et individuelt valg. Hver og én kan være troverdig: si det de vet, altså sannheten. Den som velger å lyve, må tåle konsekvensene.

Gutta selv vil legge saken død. Men seksuell trakassering av dette typiske slaget går ikke over, saken pågår så lenge den ikke er løst. Ved sin handlemåte har gutta ødelagt tillit og unnlatt å reparere den.

De viser ikke sannferdighet, men en lojalitet som er sterkere til et lukket mannsfellesskap enn til eget parti og folket de vil representere.

Det er krig i Europa. Nå trenger vi et sterkt forsvar, ikke et som forvitres av bøller innenfra. Statsrådstaburetter er ikke for lojale kompiser. Både Forsvaret og regjeringen trenger de beste vi har.

Så lenge Moe og Gram sitter mens Trettebergstuen går, stilles det ulike krav til standard fra statsråder, og for lave krav til disse to. Å angripe mennesker er verre enn å trave urent med penger og posisjoner.

➔ Det var rart at Senterpartipolitikerne Bjørn Arild Gram (t.v.) og Ola Borten Moe (t.h) ble tatt inn i regjering, mener Helle Stensbak. Foto: Ole Berg-Rusten, NTB

Les flere
 debattinnlegg
 på ap.no